

dendheid moet toetsen of de staatssecretaris alle feiten en omstandigheden bij zijn belangenafweging heeft betrokken; en dat de toetsingsintensiteit van de uitkomst van die belangenafweging niet is gewijzigd (punt 1.).

3. Ik vind deze lezing van de uitspraak van 13 juli 2022 te beperkt omdat niet wordt uitgelegd wat de indringende toets van de motivering van de belangenafweging behelst. Is de rechterlijke toetsing van de belangenafweging dan werkelijk beperkt tot het afvinken van relevante feiten en omstandigheden in de beschikking van de staatssecretaris? Dit is niet de manier waarop de Afdeling zelf omgaat met de toetsingsintensiteit. Zo oordeelt de Afdeling in haar uitspraak van 2 februari 2022 dat het belang dat de staat heeft bij het afwijzen van een aanvraag tot gezinshereniging in opgaande lijn niet zwaarder weegt dan het belang van de betrokkenen (ABRvS 2 februari 2022, ECLI:NL:RVS:2022:345, JV 2022/77 m.nt. Vreede). Hiermee geeft de Afdeling een inhoudelijke beoordeling van de uitkomst van de belangenafweging. Uit onder meer de uitspraak van 15 december 2022 blijkt dat de staatssecretaris 'aanzienlijk gewicht' moet toekennen aan het belang van het kind, dat een factor in de belangenafweging is (ABRvS 15 december 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3708, AB 2023/124 m.nt. Rodrigues). Deze twee uitspraken zijn voorbeelden waarbij de Afdeling zelf ingaat op het gewicht dat door de staatssecretaris is toegekend aan factoren in de belangenafweging, en daarmee ook op de uitkomst van die belangenafweging. Als de rechter zich mengt in het gewicht dat wordt toegekend aan factoren in de belangenafweging, gaat deze rechterlijke toetsing verder dan een beoordeling of de staatssecretaris alle relevante feiten en omstandigheden bij die belangenafweging heeft betrokken. Omdat de status quo in de rechtspraak op dit moment naar mijn mening niet consistent is, zou het goed zijn als de Afdeling hier een meer richtinggevende uitspraak over zou doen.
M.A.K. Klaassen

AB 2023/151

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

11 januari 2023, nr. 202106000/1/A2
(Mrs. H.G. Sevenster, E. Helder, J.M.L. Niederer)
m.nt. T. Groot

Art. 3:4, 8:69, 8:72 Awb

ECLI:NL:RVS:2023:79

Terugkoppeling aan de wetgever.

Terugkoppeling aan de wetgever. De Afdeling is in deze zaak met de rechtbank van oordeel dat in dit concrete geval de toepassing van het woord "minderjarig" in artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, onderdeel 2, van de Uitvoeringsregeling in strijd is met het evenredigheidsbeginsel van artikel 3:4, tweede lid, van de Awb. Daarom had de Belastingdienst/Toeslagen dat woord in dit geval buiten toepassing moeten laten. Het is aan de wet- en regelgever om nader te bezien of in dit soort gevallen sprake is van onbillijkheden van overwegende aard, als bedoeld in artikel 47 van de Awir, en om in de Uitvoeringsregeling daar al dan niet een regeling voor op te nemen.

Uitspraak op het hoger beroep van de Belastingdienst/Toeslagen, van appelland tegen de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 6 augustus 2021 in zaak nr. 19/5798 en 19/6158 in het geding tussen:

Wederpartij, te Rotterdam,
en
De Belastingdienst/Toeslagen.

Procesverloop

Bij besluiten van 7 september 2018 heeft de Belastingdienst/Toeslagen het recht van wederpartij op huurtoeslag over 2016 en 2017 definitief vastgesteld op nihil. Ook heeft de dienst over die jaren € 4.025 respectievelijk € 4.040 aan te veel betaalde voorschotten van hem teruggevorderd.

Bij besluiten van 7 oktober 2019 heeft de Belastingdienst/Toeslagen de door wederpartij daartegen gemaakte bezwaren ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 6 augustus 2021 heeft de rechtbank de door wederpartij daartegen ingestelde beroepen gegrond verklaard, de besluiten van 7 oktober 2019 vernietigd en bepaald dat de Belastingdienst/Toeslagen binnen zes weken nadat de uitspraak onherroepelijk is geworden een nieuwe beslissing op de bezwaren neemt met inachtneming van deze uitspraak. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen; *red.*).

Tegen deze uitspraak heeft de Belastingdienst/Toeslagen hoger beroep ingesteld.

Wederpartij heeft een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 27 september 2022, waar de Belastingdienst/Toeslagen, vertegenwoordigd door gemachtigden, en wederpartij zijn verschenen.

Overwegingen

Inleiding

1. Wederpartij heeft een zoon en een dochter. Zij hebben geld ontvangen uit de erfenis van

hun overleden moeder, de ex-vrouw van wederpartij. Het geld staat op spaarrekeningen, waarop een zogenoemde BEM-clausule (Belegging Erfenis en andere gelden Minderjarigen) rust. Totdat de kinderen 23 jaar zijn, kunnen zij niet over het spaargeld beschikken. In 2016 en 2017 waren zij jonger dan 23 jaar. De dochter was minderjarig en de zoon meerderjarig.

1.1. Het recht van wederpartij op huurtoeslag is afhankelijk van het vermogen van medebewoners. De Belastingdienst/Toeslagen heeft zijn zoon voor 2016 en 2017 als medebewoner aangemerkt. Door de erfenis heeft de zoon vermogen en voordeel uit sparen en beleggen. Daarom heeft de Belastingdienst/Toeslagen op grond van artikel 7, vierde lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (hierna: Awir) het recht van wederpartij op huurtoeslag over 2016 en 2017 definitief vastgesteld op nihil. Ook zijn de te veel betaalde voorschotten van € 4.025 over 2016 en € 4.040 over 2017 teruggevorderd. De Belastingdienst/Toeslagen heeft zich op het standpunt gesteld dat bij het bepalen van het recht van wederpartij op huurtoeslag het vermogen van de zoon niet op grond van artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, onderdeel 2, van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (hierna: Uitvoeringsregeling) buiten beschouwing kan worden gelaten, omdat de zoon meerderjarig is. Volgens de dienst gaat dit artikel alleen over minderjarige kinderen die niet over hun vermogen kunnen beschikken.

Oordeel van de rechtbank

2. De rechtbank heeft overwogen dat zij begrijpt dat de overheid bij de besteding van publieke middelen geen of minder huurtoeslag wil verstrekken aan mensen die over vermogen beschikken, net zoals er bijvoorbeeld een inkomensgrens voor huurtoeslag geldt. Maar bij vermogen waarover een belanghebbende helemaal niet kan beschikken, zoals bij een BEM-clausule, is eigenlijk geen sprake van vermogen, maar enkel van een fictief vermogen. De regelgever heeft hier ook aan gedacht, want voor de normale situatie bij een BEM-clausule dat een minderjarige niet bij zijn of haar vermogen kan komen, is een uitzondering gemaakt in de Uitvoeringsregeling. Dit vermogen wordt niet betrokken in de toets of recht bestaat op huurtoeslag. In dit specifieke en volgens de Belastingdienst/Toeslagen uitzonderlijke geval is echter sprake van een meerderjarige die als gevolg van een BEM-clausule niet bij zijn vermogen kan. De regelgever heeft deze situatie niet benoemd, mogelijk omdat hij ervan uitging dat deze situatie nooit voorkomt. De hier voorliggende uitzonderlijke situatie pakt naar het oordeel van de rechtbank uitermate onevenredig uit voor wederpartij,

omdat hij geen recht heeft op huurtoeslag en wordt geconfronteerd met een huurtoeslagschuld, die het gevolg is van een vermogen waar zijn zoon noch hij in 2016 en 2017 bij kon komen, een fictief vermogen dus, een situatie waarin, vanwege de optredende onbillijkheden van overwegende aard, evenzeer had moeten worden voorzien in de Uitvoeringsregeling. De rechtbank heeft overwogen dat zij bij wege van exceptieve toetsing van oordeel is dat de bepalingen van de Uitvoeringsregeling doordat in de hiervoor genoemde situatie niet is voorzien, niet verenigbaar zijn met het evenredigheidsbeginsel van artikel 3:4, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb). Daarom heeft de rechtbank geoordeeld dat dit vermogen bij de vraag of wederpartij recht heeft op huurtoeslag buiten beschouwing moet blijven.

Wettelijk kader

3. Het wettelijk kader is opgenomen in de bijlage die deel uitmaakt van deze uitspraak.

Hoger beroep en beoordeling ervan

4. De Belastingdienst/Toeslagen voert aan dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het vermogen van de zoon van wederpartij buiten beschouwing moet blijven bij de vraag of hij recht heeft op huurtoeslag over 2016 en 2017. Dat vermogen is volgens de dienst niet fictief, omdat geld op een bankrekening op naam van een kind op grond van artikel 5.3, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wet inkomstenbelasting 2001 (hierna: Wet IB 2001) behoort tot de bezittingen in box 3 van dat kind. Verder is de zoon meerderjarig, zodat de uitzondering van artikel 9, eerste lid, aanhef onder a, onderdeel 2, van de Uitvoeringsregeling niet van toepassing is. De Belastingdienst/Toeslagen voert onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 16 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3035 aan dat dat artikel alleen gaat over het vermogen van een minderjarig kind. Volgens de dienst heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat ook een uitzondering had moeten worden gemaakt voor de situatie waarin een meerderjarige als gevolg van een BEM-clausule niet bij zijn eigen vermogen kan. De rechtbank heeft aldus een uitzondering toegevoegd aan artikel 9, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling. Daarmee heeft zij miskend dat de wetgever een gesloten stelsel van categorieën van gevallen waarin een afwijkende maatregel kan worden getroffen heeft beoogd en dat de opsomming van de bezittingen en uitkeringen in artikel 9, eerste lid, limitatief is. De dienst verwijst in dit verband naar de uitspraak van de Afdeling van 24 maart 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BL8697.

Verder brengt de Belastingdienst/Toeslagen naar voren dat de rechtbank niet door middel van

een exceptieve toetsing tot haar conclusie kon komen. Als artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, onderdeel 2 van de Uitvoeringsregeling buiten beschouwing wordt gelaten dan moet het spaargeld van zowel de zoon als de dochter worden betrokken bij de berekening van het recht van wederpartij op huurtoeslag. Tot slot voert de Belastingdienst/Toeslagen aan dat het enkele feit dat een meerderjarige nog niet vrijelijk over zijn of haar vermogen kan beschikken, minder uitzonderlijk is dan de rechtbank heeft verondersteld.

4.1. Gelet op artikel 7, vierde lid, van de Awir bestaat geen aanspraak op een tegemoetkoming als bij een medebewoner voordeel uit sparen en beleggen in aanmerking wordt genomen. In artikel 47 is bepaald dat bij ministeriële regeling voor groepen van gevallen tegemoet kan worden gekomen aan onbillijkheden van overwegende aard, welke zich bij de toepassing van artikel 7, vierde lid, mochten voordoen. Die regeling is de Uitvoeringsregeling.

In artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, onderdeel 2, van de Uitvoeringsregeling is bepaald dat artikel 7, vierde lid, van de Awir op verzoek van de belanghebbende buiten toepassing blijft ten aanzien van degene bij wie over het berekeningsjaar geen voordeel uit sparen en beleggen in aanmerking zou worden genomen indien de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 van de Wet IB 2001, zou worden verminderd met bezittingen die zijn opgekomen van de zijde van een minderjarig kind en waarover zowel de belanghebbende, diens partner, een eventuele medebewoner, alsook het kind niet kan beschikken.

In artikel 3:4, tweede lid, van de Awb is het evenredigheidsbeginsel neergelegd. Op grond van dat artikel mogen de voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.

4.2. Vaststaat dat de zoon van wederpartij in 2016 en 2017 meerderjarig was. De Belastingdienst/Toeslagen heeft onder verwijzing naar voormelde uitspraak van de Afdeling van 16 november 2016 terecht aangevoerd dat artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, onderdeel 2, van de Uitvoeringsregeling alleen gaat over het vermogen van een minderjarig kind. Ook heeft de Belastingdienst/Toeslagen onder verwijzing naar voormelde uitspraak van 24 maart 2010 terecht aangevoerd dat de wetgever een gesloten stelsel van categorieën van gevallen waarin een afwijkende maatregel kan worden getroffen, heeft beoogd en dat de opsomming van de bezittingen en uitkeringen in artikel 9, eerste lid, limitatief is. Voor zover de rechtbank beoogd heeft te overwegen dat ook een uitzondering moet worden ge-

maakt voor het vermogen van een meerderjarig kind waarover dat kind niet kan beschikken en de rechtbank een categorie zou hebben toegevoegd aan artikel 9, eerste lid, kan zij daarin dan ook niet worden gevolgd.

De Afdeling begrijpt de uitspraak echter zo dat de rechtbank heeft getoetst of de toepassing van het woord "minderjarig" in artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, onderdeel 2, van de Uitvoeringsregeling in dit concrete geval in strijd is met het evenredigheidsbeginsel van artikel 3:4, tweede lid, van de Awb. De rechtbank heeft dit kunnen doen, omdat artikel 3:4, tweede lid, van de Awb als onderdeel van een wet in formele zin van hogere orde is dan de Uitvoeringsregeling, die algemeen verbindende voorschriften, niet zijnde wetgeving in formele zin bevat. Ook heeft de rechtbank bij de toetsing aan het evenredigheidsbeginsel terecht gekeken naar de omstandigheden die zich in dit concrete geval voordoen. De ex-vrouw van wederpartij heeft buiten medeweten van wederpartij om geld voor de zoon op een spaarrekening gezet. Zij is in 2010 overleden. In haar testament heeft zij een bewindvoerder aangewezen en bepaald dat de verkrijgingen onder bewind worden gesteld, totdat de zoon 23 jaar is. Zoals de Belastingdienst/Toeslagen heeft gesteld, is waarschijnlijk ter uitvoering hiervan door de bewindvoerder een BEM-clausule geplaatst op de spaarrekening. Daardoor kan de zoon pas over het geld beschikken als hij 23 jaar is. Dit is niet in geschil. Ook is niet in geschil dat wederpartij op deze gehele gang van zaken geen invloed heeft gehad. Er is daarom, zoals ter zitting vastgesteld, geen sprake van een zelfopgelegde beperking die ertoe kan leiden dat een huurder een aanspraak op huurtoeslag kan creëren door vermogen op naam van de kinderen voor langere tijd vast te zetten. Weliswaar is huurtoeslag niet bedoeld voor mensen die vermogen hebben en dienen de in bezwaar gehandhaafde besluiten van 7 september 2018 dat doel, maar onder voormelde omstandigheden is de Afdeling met de rechtbank van oordeel dat de Belastingdienst/Toeslagen in strijd met het evenredigheidsbeginsel heeft gehandeld door het recht van wederpartij op huurtoeslag over 2016 en 2017 definitief op nihil te stellen. Zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, had de dienst in dit concrete geval het woord "minderjarig" in artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, onderdeel 2, van de Uitvoeringsregeling buiten toepassing moeten laten en het vermogen van de zoon buiten beschouwing moeten laten.

Het betoog faalt.

Conclusie

5. Het hoger beroep is ongegrond. De aangevallen uitspraak moet worden bevestigd.

6. De Belastingdienst/Toeslagen hoeft geen proceskosten te vergoeden.

Terugkoppeling aan de wetgever

7. De Afdeling is in deze zaak met de rechtbank van oordeel is dat in dit concrete geval de toepassing van het woord "minderjarig" in artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, onderdeel 2, van de Uitvoeringsregeling in strijd is met het evenredigheidsbeginsel van artikel 3:4, tweede lid, van de Awb. Daarom had de Belastingdienst/Toeslagen dat woord in dit geval buiten toepassing moeten laten. Het is aan de wet- en regelgever om nader te bezien of in dit soort gevallen sprake is van onbillijkheden van overwegende aard, als bedoeld in artikel 47 van de Awir, en om in de Uitvoeringsregeling daar al dan niet een regeling voor op te nemen.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. bevestigt de aangevallen uitspraak;
- II. bepaalt dat van de Belastingdienst/Toeslagen een griffierecht van € 541 wordt geheven.

Bijlage: Wettelijk kader

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 3:4

1. Het bestuursorgaan weegt de rechtstreeks bij het besluit betrokken belangen af, voor zover niet uit een wettelijk voorschrift of uit de aard van de uit te oefenen bevoegdheid een beperking voortvloeit.
2. De voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.

Wet op de huurtoeslag

Artikel 1a

1. Op deze wet is de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, met uitzondering van artikel 6, eerste en tweede lid, van toepassing. [...]

Artikel 7

1. Het recht op en de hoogte van de huurtoeslag is afhankelijk van de draagkracht, waaronder begrepen het vermogen, van de huurder, diens partner en de medebewoners. [...]

Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen

Artikel 2. Definities

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen, alsmede in inkomensafhankelijke regelingen, wordt verstaan onder:
 - [...]
 - e. medebewoner: de persoon die als ingezetene op hetzelfde woonadres is ingeschreven in de basisregistratie personen als de belanghebbende [...]
 - [...]

Artikel 7. Draagkracht

4. Indien in een inkomensafhankelijke regeling de aanspraak op een tegemoetkoming mede afhankelijk is gesteld van het vermogen van medebewoners, bestaat tevens geen aanspraak op een tegemoetkoming indien bij een medebewoner over het berekeningsjaar voordeel uit sparen en beleggen als bedoeld in artikel 5.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001 in aanmerking wordt genomen, dan wel in aanmerking zou worden genomen indien geen rekening wordt gehouden met de vrijstelling, bedoeld in artikel 5.13 van die wet. Het bepaalde in de eerste volzin geldt alleen ten aanzien van degenen van wie het medebewonerschap het gehele berekeningsjaar heeft geduurd. [...]

Artikel 24

2. Indien voorschotten zijn verleend, worden deze verrekend met de tegemoetkoming.
3. De in het tweede lid bedoelde verrekening kan leiden tot een terug te vorderen bedrag.

Artikel 26. Terugvordering is verschuldigd door belanghebbende

Indien een herziening van een tegemoetkoming of een herziening van een voorschot leidt tot een terug te vorderen bedrag dan wel een verrekening van een voorschot met een tegemoetkoming daartoe leidt, is de belanghebbende het bedrag van de terugvordering in zijn geheel verschuldigd.

Artikel 47

Onze Minister is bevoegd in overeenstemming met Onze Ministers die het aangaat bij ministeriele regeling voor groepen van gevallen tegemoet te komen aan onbillijkheden van overwegende aard, welke zich bij de toepassing van artikel 7, derde of vierde lid [...] mochten voordoen.

Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen

Artikel 3. Gelijkstelling basisregistratie personen [...]

2. Iemand die in de basisregistratie personen niet op zijn woonadres is ingeschreven, wordt geacht daarin wel op dat adres te zijn ingeschreven, indien:

[...]

c. blijkt dat sprake is van een onjuiste inschrijving in de basisregistratie personen voor de periode tot aan de datum van adreswijziging, bedoeld in artikel 2.20, derde lid, van de Wet basisregistratie personen;

[...]

Artikel 9. Hardheidsclausule

1. Artikel 7, derde en vierde lid, van de wet blijft op verzoek van de belanghebbende buiten toepassing ten aanzien van degene bij wie over het berekeningsjaar geen voordeel uit sparen en beleggen in aanmerking zou worden genomen indien de rendementsgrondslag als bedoeld in artikel 5.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001, zou worden verminderd met:

a. bezittingen die zijn opgekomen:

[...]

2. van de zijde van een minderjarig kind en waarover zowel de belanghebbende, diens partner, een eventuele medebewoner, alsook het kind niet kan beschikken;

[...]

Noot

1. Op dinsdag 14 maart 2023 stemde de Eerste Kamer in met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 (*Kamerstukken I/2022-2023*, nr. 22, item 5; Stemming Conceptbesluit tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet). Daarmee is de inwerkingtreding, na jarenlange uitstel, een feit. Dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet veel nieuwe rechtsvragen zal opwerpen en dat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State daarin een belangrijke taak heeft te vervullen, is ook een feit. De Afdeling is zich daarvan bewust (zie o.a. het interview van Van Ettehoven en Uylenburg in Cobouw, *Raad van State: 'Geen enkele wet versnelt bouwprocedures, Omgevingswet nu invoeren is risicovol*, 8 juni 2022, laatst geraadpleegd op 26 april 2023 via cobouw.nl/305586/raad-van-state-geen-enkele-wet-versnelt-bouwprocedures-omgevingswet-nu-invoeren-risicovol). Ook heeft de Afdeling met het oog daarop al een staatsraad advocaat-generaal aangesteld die specifiek op het terrein

van het omgevingsrecht conclusies neemt (zie www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@126898).

2. De belangrijke taak van de Afdeling zal naar mijn indruk zich bovendien niet beperken tot het beantwoorden van de rechtsvragen sec. Daarenboven is heldere communicatie nodig van richtinggevende uitspraken, zowel naar het bestuur als de (bestuurs)wetgever. Het bestuur heeft mijns inziens houvast nodig bij de uitvoering van de Omgevingswet en dit zal van de Afdeling vragen om richting te geven, ook als dat strikt genomen uitstijgt boven het individuele geschil als bedoeld in artikel 8:69 Awb. Denkbaar is dat de Afdeling meer gebruik zal gaan maken van de figuur van de 'overwegingen ten overvloede', zoals zij dit bijvoorbeeld ook deed toen de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in werking trad (zie hierover: L.A. van Heusden, *Rechterlijke toetsing van de rationaliteit van algemeen verbindende voorschriften. Naar een intensievere toetsing?*, Den Haag: Boom juridisch 2022, pp. 300-304). In ABRvS 9 maart 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP7155, AB 2011/130, m.nt. Blomberg en Grapperhaus overwoog de Afdeling:

“Hoewel de Wabo op dit geding niet van toepassing is, acht de Afdeling het voor de rechtspraktijk van belang reeds thans de vraag te beantwoorden of de in overweging 2.3.1 bedoelde rechtspraak inzake artikel 6:13 van de Awb moet worden voortgezet in gedingen over besluiten inzake een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit het oprichten, veranderen of in werking hebben van een inrichting als bedoeld in artikel 2:1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo.”

Aan de (bestuurs)wetgever dient waar mogelijk helder te worden gecommuniceerd waar precies de Afdeling aanloopt tegen gebreken in de wetgeving.

3. De hier geannoteerde uitspraak biedt wat mij betreft een mooi voorbeeld van de manier waarop dit kan worden vormgegeven, namelijk met een tussenkopje 'terugkoppeling aan de wetgever' en een heldere boodschap:

“Het is aan de wet- en regelgever om nader te bezien of in dit soort gevallen sprake is van onbillijkheden van overwegende aard, als bedoeld in artikel 47 van de Awir, en om in de Uitvoeringsregeling daar al dan niet een regeling voor op te nemen.”

Zo ook ABRvS 29 maart 2023,

ECLI:NL:RVS:2023:1245, waarin de Afdeling overweegt:

“Voor zover [wederpartij] met zijn verzoek om een briefadres te registreren beoogt de registratie van zijn vertrek uit Nederland te wijzigen, omdat hij feitelijk niet in het buitenland

was, maar in Nederland, is dat begrijpelijk, maar binnen de Wet brp niet mogelijk. Dat is een kwestie die alleen door de wetgever kan worden opgelost.”

Ik juich deze ontwikkeling van expliciete terugkoppeling aan de wetgever van harte toe, zeker als het gaat om (de inwerkingtreding van) de Omgevingswet. En hierbij geldt mijns inziens: hoe explicieter en duidelijker, hoe beter.

T. Groot

AB 2023/152

RECHTBANK AMSTERDAM

14 februari 2023, nr. AMS 22/5025
(Mrs. M.A.J. van Beek, B.C. Langendoen, M.H.W. Franssen)
m.nt. A.A. Mulder*

Art. 14 EVRM; art. 1 Protocol 12 EVRM; art. 35 lid 1 Pw

ECLI:NL:RBAMS:2023:726

Amsterdamse student uitsluiten van eenmalige energietoeslag is in strijd met gelijkheidsbeginsel. Objectieve en redelijke rechtvaardiging voor uitsluiting Amsterdamse studenten van eenmalige energietoeslag is onvoldoende gemotiveerd.

De rechtbank is van oordeel dat de groep studenten zich op de relevante onderdelen van het beleid niet van deze groep onderscheidt. Voor de vraag of sprake is van een vergelijkbare situatie dient namelijk de feitelijke situatie te worden beoordeeld, dus de woonsituatie, de hoogte van het inkomen en of de betrokkene energiekosten betaalt. Naar het oordeel van de rechtbank bevinden zich onder de groep studenten ook huishoudens of alleenstaanden die zich wat betreft deze onderdelen in precies dezelfde situatie bevinden als niet-studenten die wel in aanmerking komen voor de categoriale eenmalige energietoeslag.

De rechtbank verklaart artikel 2, eerste lid, onder c, van de Beleidsregels onverbindend wegens strijd met het gelijkheidsbeginsel. De Beleidsregel sluit ten onrechte studenten als gehele groep uit van de categoriale eenmalige energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen.

* A.A. Mulder is junior docent Staats- en bestuursrecht aan de Universiteit van Amsterdam.

Uitspraak van de meervoudige kamer van 14 februari 2023 in de zaak tussen:

Eiser, (gemachtigden: mr. D. Swildens, mr. J.C. Kotteman en mr. R.S. Bosch),
en

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam, (gemachtigde: M. Mulders).

Inleiding

In deze uitspraak beoordeelt de rechtbank het beroep van eiser tegen de afwijzing van zijn aanvraag voor eenmalige energietoeslag 2022 op grond van de Participatiewet (Pw).

Het college heeft deze aanvraag met het besluit van 23 augustus 2022 afgewezen. Met het bestreden besluit van 19 oktober 2022 op het bezwaar van eiser is het college bij de afwijzing van de aanvraag gebleven.

Het college heeft op het beroep gereageerd met een verweerschrift.

De rechtbank heeft het beroep op 31 januari 2023 op zitting behandeld. Hieraan hebben deelgenomen: eiser en de gemachtigden van eiser. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigde en mr. T.L. van Woerden, G.E. Kruis en M. Plugge.

Waar gaat deze zaak over?

1. Eiser heeft eenmalige energietoeslag aangevraagd. Bij de aanvraag heeft eiser aangegeven dat hij student is, dat zijn fiscaal jaarinkomen over 2021 € 6.437 bedraagt en dat hij naast deze inkomsten studiefinanciering ontvangt op grond van de Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) in de vorm van een lening.

2. Het college heeft de aanvraag afgewezen, omdat studenten op grond van de Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Amsterdam¹ (de Beleidsregels) geen recht hebben op de energietoeslag. Het college volgt daarbij de richtlijnen van het rijk voor het inkaderen van de doelgroep voor energietoeslag.² Hierin zijn studenten als groep uitgesloten. De woonsituatie van studenten is zeer divers, ook wat betreft de energiekosten. Vanwege deze diversiteit vindt het college voor deze doelgroep de individuele bijzondere bijstand een geschikter instrument dan de categoriale bijzondere bijstand.

1 Artikel 2, eerste lid en tweede lid, aanhef en onder c, van de Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022 van de gemeente Amsterdam.

2 Handreiking eenmalige energietoeslag 2022, versie 6, 19 juli 2022.